

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός γνωμοδοτήσεως 63 /2018
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Α')
Συνεδρίαση της 28^{ης} Μαρτίου 2018**

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αγγελική Καστανά, Βασίλειος Καραγεώργος, Ευσταθία Τσαούση, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Μαρία Βλάσση, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 2/19108/ΔΕΠ/2017/13.3.2018 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής, Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού, Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής Τμήμα Γ'.

Ερώτημα : Ερωτάται αν η απασχόληση των υπαλλήλων, των υπαγομένων στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του Ν.4354/2015, με συμβάσεις μίσθωσης έργου, σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα αμιγώς από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους ή σε αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.)των Πανεπιστημίων, οι οποίοι κατέχουν οργανικές θέσεις σε διαφορετικούς από τα εν λόγω Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) φορείς, υπόκεινται α) στα ανώτατα όρια πρόσθετων αποδοχών ή αμοιβών αφενός της παρ. 2 του άρθρου 104 του Συντάγματος και αφετέρου του άρθρου 41 του ν. 3528/2007 και του άρθρου 28 του ν.4354/2015 και β) στη μείωση των αποδοχών που προβλέπεται στην παρ.10 του άρθρου 25 του ν.4354/2015 .

*****

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Από το έγγραφο της ερωτώσης Υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό : Υπάλληλοι του Δημοσίου ,οι οποίοι κατέχουν οργανικές θέσεις και απασχολούνται με συμβάσεις έργου σε αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα των Ε.Λ.Κ.Ε. Πανεπιστημίων, λαμβάνουν ως εκ της απασχολήσεώς τους αυτής πρόσθετες αποδοχές .Εξ' αυτού, και ενόψει του ιδιάζοντος χαρακτήρα της απασχόλησης υπαλλήλων με σύμβαση μίσθωσης έργου στους Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι., οι οποίοι κατέχουν οργανικές θέσεις σε διαφορετικούς από τα εν λόγω Α.Ε.Ι. φορείς, η Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών ,υπέβαλε το ερώτημα που αναφέρεται στην αρχή.

Νομοθετικό πλαίσιο

2.Στα άρθρα 103 παρ. 1 και 104 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Άρθρο 103 Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι εκτελεστές της θέλησης του Κράτους και υπηρετούν το Λαό..... τα προσόντα και ο τρόπος διορισμού τους ορίζονται από το νόμο. Άρθρο 104 1. Κανένας από τους υπαλλήλους που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο δεν μπορεί να διοριστεί σε άλλη θέση δημόσιας υπηρεσίας ή οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή δημόσιας επιχείρησης ή οργανισμού κοινής ωφέλειας. Κατ' εξαίρεση μπορεί να επιτραπεί με ειδικό νόμο ο διορισμός και σε δεύτερη θέση, εφόσον τηρούνται οι διατάξεις της επόμενης παραγράφου. 2. Οι κάθε είδους πρόσθετες αποδοχές ή απολαβές των υπαλλήλων του προηγούμενου άρθρου δεν μπορεί να είναι κατά μήνα ανώτερες από το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης.»

3. Στο άρθρο 1 παρ. 1 και 2 και στο άρθρο 6 παρ.6. του ν. 1256/1982 Για την πολυυθεσία, την πολυαπασχόληση και την καθιέρωση ανωτάτου ορίου απολαβών στο δημόσιο τομέα κ.λ.π.(Α' 65), ορίζονται τα εξής:« 1.Απαγορεύεται στους λειτουργούνς ή υπαλλήλους έμμισθους και άμισθους πολιτικούς και στρατιωτικούς ή μισθωτούς που απασχολούνται στο Δημόσιο και τα Κρατικά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου του άρθρου 9 του Ν 1232/1982 .... και, άσχετα από τη φύση της σχέσεως που τους συνδέει με το Δημόσιο ή το νομικό πρόσωπο, να διορισθούν ή προσληφθούν και σε δεύτερη θέση ή απασχόληση στο δημόσιο τομέα αυτό, τόσο στην ημεδαπή, όσο και στην αλλοδαπή. 2. ....Επίσης ως δεύτερη απασχόληση δεν νοείται η απασχόληση που δεν είναι κατά πλήρες ωράριο εργασίας, εφόσον η καταβαλλόμενη για αυτή ακαθάριστη αμοιβή δεν υπερβαίνει το βασικό μισθό του δου βαθμού και το σύνολο των καθαρών τακτικών απολαβών και από τις

δύο απασχολήσεις ή τη θέση και τη μερική απασχόληση δεν υπερβαίνει το διπλάσιο του βασικού μισθού του 2^{ου} βαθμού. Η πολλαπλή απασχόληση επιτρέπεται με τον περιορισμό ότι το σύνολο των καθαρών τακτικών απολαβών δεν μπορεί να υπερβαίνει το βασικό μισθό του 3ου βαθμού. ....6. Ως υπάλληλοι ή μισθωτοί κατά την έννοια του παρόντος νόμου νοούνται αποκλειστικά για την εφαρμογή του και οι συνδεόμενοι με το Δημόσιο βάσει μισθώσεως έργου ή έμμισθης εντολής, ...».

4.Στο άρθρο 1 του π.δ. 432/1981Περί συστάσεως Ειδικών Λογαριασμών κλπ (Α` 118), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 18 του ν.706/1977 και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 της υπ'αριθ. ΚΑ/679/22.8.96 κ.α. των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ( Β`826), κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 50 του ν.2413/1996 , ορίζονται τα εξής:«1Συνιστάται σε καθένα από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (AEI), καθώς και τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (TEI) της χώρας Ειδικός Λογαριασμός για την αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, ..., ο οποίος αναφέρεται παρακάτω ως "Λογαριασμός".....».

5.Στο άρθρο 93 του ν. 4310/2014 Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη κλπ (Α` 258), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 του ν 4386/2016Ρυθμίσεις για την έρευνα κλπ ( Α` 83)ορίζονται τα εξής : «.....3. α. Οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13α του ν. 4310/2014 και ο ΕΛΚΕ της Γ.Γ.Ε.Τ. αποτελούν αυτοτελείς μονάδες και υπάγονται στο Διοικητικό Συμβούλιο του ερευνητικού ή του τεχνολογικού κέντρου και τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, αντιστοίχως.....».

6.Στο άρθρο 64 του ν. 4485/2017 Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις (Α`114), ορίζονται τα εξής:«Στα έργα/προγράμματα, ο Ε.Λ.Κ.Ε. απασχολεί τις εξής κατηγορίες προσωπικού: 1.....2. Πρόσθετο επιστημονικό, διοικητικό, τεχνικό και λοιπό προσωπικό, που απαιτείται για την εκτέλεση κάθε έργου και δεν είναι μέλος του προσωπικού του Α.Ε.Ι. Το εν λόγω προσωπικό απασχολείται με σύμβαση ανάθεσης έργου ή εργασίας ορισμένου χρόνου. Οι εν λόγω συμβάσεις συνάπτονται και παρατείνονται με αποφάσεις της Επιτροπής του Ε.Λ.Κ.Ε. χωρίς περιορισμό, μέχρι τη λήξη των έργων για την εκτέλεση των οποίων εγκρίθηκαν και εντός των εγκεκριμένων ορίων του προϋπολογισμού του κάθε έργου ή προγράμματος, ενώ

παράλληλα οι εν λόγω συμβάσεις συνδέονται με το παραγόμενο αποτέλεσμα του έργου για το οποίο συνάπτονται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 2190/1994 και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 23 του άρθρου 2 του ν. 2621/1998 και του άρθρου 4 της ΠΥΣ 33/2006, εφόσον η σχετική δαπάνη τους καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα για τις ανάγκες των οποίων έχουν συναφθεί. Αποκλείεται σε κάθε περίπτωση η αναγνώρισή τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου...3.... 4. ....5. Οι πάσης φύσεως αποδοχές των αμειβόμενων από τον Ε.Α.Κ.Ε. καταβάλλονται μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής ».

7.Στην παρ.2 του άρθρου 41 του ν. 3528/2007 Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Α`26), ορίζονται τα εξής:«.... 2. Οι κάθε είδους πρόσθετες αποδοχές ή απολαβές των υπαλλήλων δεν μπορεί να είναι κατά μήνα ανώτερες από το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης ».

8.Στα άρθρα 7παρ.1, 13 , 25παρ 10 και 12 και άρθρο 28 παρ.1 του κεφαλαίου Β' του ν.4354/2015 Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις κ.λ.π. (Α` 176), όπως ισχύουν ορίζονται τα εξής:«Άρθρο 7 1. Στις διατάξεις του παρόντος υπάγονται οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου: α) ..... β) ..... γ) ..... δ) .... ε) των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), στ) ..... Άρθρο 13 Οι μηνιαίες τακτικές αποδοχές του υπαλλήλου αποτελούνται από το βασικό μισθό, τα επιδόματα και τις παροχές των άρθρων 15, 16, 17, 18 και 19 σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους, καθώς και την προσωπική διαφορά του άρθρου 27.

Άρθρο 25 .....10. Υπάλληλοι που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, οι οποίοι κατέχουν νόμιμα και δεύτερη έμμισθη θέση σε άλλο φορέα από αυτόν της οργανικής τους θέσης, λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών της θέσης τους και το τριάντα τοις εκατό (30%) των αποδοχών της δεύτερης θέσης στην οποία απασχολούνται.11.....

12. Ως δεύτερη απασχόληση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α` 65), νοείται αυτή της οποίας η αμοιβή υπερβαίνει τον εισαγωγικό βασικό μισθό υπαλλήλου κατηγορίας υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Άρθρο 28 1. Οι πάσης φύσεως αποδοχές και πρόσθετες αμοιβές ή απολαβές ή σύνταξη, που καταβάλλονται στους λειτουργούς ή υπαλλήλους ή μισθωτούς με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου των φορέων του άρθρου 7, ..., απαγορεύεται να υπερβαίνουν τις εκάστοτε αποδοχές Γενικού Γραμματέα

Υπουργείου. Στο ανωτέρω όριο δεν συνυπολογίζεται το επίδομα υπηρεσίας στην αλλοδαπή, ..., καθώς και οι αμοιβές από κάθε είδους προγράμματα χρηματοδοτούμενα από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων που επιχορηγούνται και εποπτεύονται από το κράτος, καθώς και των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι » .

9. Στην παρ.9 του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις(Α'83), ορίζονται τα εξής:«α....β....γ. Οι ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς του άρθρου 13α του ν. 4310/2014 και οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας αυτών, οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας των Α.Ε.Ι., ... δύνανται να καταβάλλουν αμοιβές για την πρόσθετη απασχόληση ή και αμοιβή αποδοτικότητας σε εργαζόμενους ή/και απασχολούμενους με οποιαδήποτε σχέση (εργασίας, έργου ή εντολής) στους ως άνω φορείς, εφόσον υπάρχει σχετική απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του οικείου ΕΛΚΕ Α.Ε.Ι. ή του Δ.Σ. του ερευνητικού ή τεχνολογικού φορέα και εφόσον τηρούνται τα προβλεπόμενα όρια αμοιβών της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015. » .

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

10. Καθ' ερμηνεία των σχετικών διατάξεων των άρθρων 103 και 104§1 του Συντάγματος, γίνεται δεκτό ότι στην έννοια της δεύτερης θέσεως εμπίπτει ο διορισμός και η πρόσληψη σε άλλη δημόσια υπηρεσία ή ν.π.δ.δ. ή δημόσιες επιχειρήσεις κλπ. τόσο με σχέση δημοσίου δικαίου όσο και στο πλαίσιο συμβάσεως ιδιωτικού δικαίου ¹.Ως υπάλληλοι της παρ.2 του άρθρου 104 του Σ νοούνται όχι μόνο οι δημόσιοι υπάλληλοι (παρ.1-6 του άρθρου 103) αλλά και οι απασχολούμενοι ,ακόμη και με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (παρ.7-8 του άρθρου 103) . Οι κάθε είδους πρόσθετες αποδοχές ή απολαβές που δίδονται στους υπαλλήλους αυτούς, προσθέτως για επί πλέον υπηρεσίες που παρέχονται πέρα από το πλαίσιο των καθηκόντων της οργανικής τους θέσης, δεν μπορεί να είναι κατά μήνα ανώτερες από το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης ².

11.Ειδικότερα, στο άρθρο 1 παρ. 1 και 2 του ν. 1256/1982, ο οποίος έχει εκδοθεί με την έννοια του «ειδικού νόμου» κατά το άρθρο 104 παρ. 1 του Συντάγματος (γνμ. ΝΣΚ 437/2010), ορίζεται ότι δεν νοείται ως δεύτερη απασχόληση η απασχόληση που

¹ Τάχο - Συμεωνίδη, Ερμην. Υπαλληλ. Κώδικα Έκδ. α' σελ. 254, ΣτΕ 2284/02, 4263/87, 3739/74, Α.Π. 892/92

² ΑΕΔ 18,19, 21/1985, ΣτΕ 1617/2015,4135/2015 ,3345/2012, Ελεγκτικό Συνέδριο 28η συνεδρίαση της 16.11.2005.

δεν είναι κατά πλήρες ωράριο εργασίας, με πρόσθετες προϋποθέσεις, ως προς το ύψος των καταβαλλόμενων για αυτή ακαθάριστων αμοιβών.

Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι ,καταρχάς, η κατοχή δεύτερης θέσης αφορά την απασχόληση με σχέση εξαρτημένης εργασίας (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και περαιτέρω αορίστου ή και ορισμένου χρόνου) και όχι με σύμβαση μίσθωσης έργου, δεδομένου ότι στη σύμβαση αυτή δεν νοείται η ύπαρξη ωραρίου απασχόλησης, ούτε καταλαμβάνεται (οργανική) θέση(γνμ. ΝΣΚ 134/2013).

Το έργο που παρέχεται από υπαλλήλους, με συμβάσεις μίσθωσης έργου σε προγράμματα των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.)των Πανεπιστημίων, οι οποίοι κατέχουν οργανικές θέσεις σε διαφορετικούς από τα εν λόγω Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) φορείς, δεν αποτελεί μεν κατοχή δεύτερης θέσης, δεν παύει όμως να συνιστά ιδιωτικό έργο με αμοιβή (γνμ. ΝΣΚ 134/2013),στα πλαίσια συμβάσεως ιδιωτικού δικαίου, παρεχόμενη σε ν.π.δ.δ.³, οπότε αυτοί , σύμφωνα με τη παρ.6. του άρθρου 6 του ν. ν. 1256/1982,⁴ εμπίπτουν στην έννοια του υπαλλήλου και υπόκεινται στα προβλεπόμενα ανώτατα όρια απολαβών (γνμ.ΝΣΚ 349/2004) .

Οι ιδιότητες που , δικαιολογούν τον περιορισμό ή την περικοπή των πάσης φύσεως αποδοχών-απολαβών της δεύτερης θέσεως, σύμφωνα με το άρθρο 104 του Συντάγματος, το άρθρο 41 του ν.3528/2007 και το άρθρο 28 ν.4354/2015 είναι αυτή του υπαλλήλου ή αυτή του μισθωτού, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή και με σύμβαση μισθώσεως έργου ή έμμισθης εντολής.

Η ανωτέρω άποψη ενισχύεται και από τις σχετικές συζητήσεις στη Βουλή κατά την ψήφιση των προαναφερθεισών συνταγματικών διατάξεων (βλ. πρακτικά Βουλής 15ης Μαΐου 1975, συνεδρίαση ΠΣΤ, σελ..870-871), από τις οποίες προκύπτει ότι με τις διατάξεις αυτές ο συντακτικός νομοθέτης απέβλεψε στην καταπολέμηση της πολυνθεσίας και της καταβολής υπέρμετρων αποδοχών με την καθέρωση ενός ανώτατου ορίου γενικώς δικαιούμενων από οποιαδήποτε αιτία πρόσθετων από το Δημόσιο απολαβών από τους έμμισθους δημοσίους υπαλλήλους ή υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. (βλ. σχετικά ΑΠ 229/2003).

Επίσης , το Ελεγκτικό Συνέδριο στην 28η συνεδρίαση της 16.11.2005, κατά ομόφωνη γνωμοδότηση έκρινε ότι σκοπός της διατάξεως του άρθρου 104 παρ. 2 του

³ Τα κονδύλια του Ειδικού Λογαριασμού εξ απόψεως δημοσίου δικαίου γίνεται δεκτό ότι «.....οι εν λόγω Ειδικοί Λογαριασμοί συνιστούν όργανα των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» ή ότι «... οι εν λόγω λογαριασμοί αποτελούν ειδικές υπηρεσίες των Ν.Π.Δ.Δ., στα πλαίσια των οποίων ιδρύθηκαν και λειτουργούν.

⁴ ΣΤΕ 3345/2012

Συντάγματος είναι ... «η, για λόγους δημοσιονομικούς, ισότητας και εξασφάλισης κοινωνικής δικαιοσύνης, καθιέρωση ενός ανώτατου ορίου γενικώς δικαιούμενων από οποιαδήποτε αιτία πρόσθετων απολαβών από τους έμμισθους δημοσίους υπαλλήλους ή υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ ...».

12.Ο Άρειος Πάγος και το Συμβούλιο της Επικρατείας με σειρά αποφάσεών τους⁵ έχουν κρίνει ότι «πρόσθετες αποδοχές ή απολαβές» στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 2 του άρθρου 104 του Συντάγματος, νοούνται οι αποδοχές από παροχή άλλης υπηρεσίας ή έργου μη παρεχόμενης στα πλαίσια της κύριας οργανικής θέσεως.⁶ Την έννοια αυτή έχουν και οι κάθε είδους πρόσθετες αποδοχές ή απολαβές των υπαλλήλων που δεν μπορεί να είναι κατά μήνα ανώτερες από το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης, σύμφωνα με τον περιορισμό που θέτει το άρθρο 41 του ν.3528/2007 και δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις εκάστοτε αποδοχές Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, σύμφωνα με τον περιορισμό που θέτει το άρθρο 28 του ν.4354/2015, ως ισχύει. Στο όριο που ορίζεται από το τελευταίο άρθρο, δεν συνυπολογίζονται, κατά ρητή πρόβλεψη ,μόνο οι αμοιβές από κάθε είδους προγράμματα χρηματοδοτούμενα αποκλειστικά από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων που επιχορηγούνται και εποπτεύονται από το κράτος, καθώς και των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι..

Τέλος, από τις διατάξεις του ν 4354/2015 και δη του άρθρου 13, όπου προσδιορίζεται η έννοια των αποδοχών, αλλά και από τις παρ. 1,2 ,7,10 και 12 του άρθρου 25 του ν.4354/2015 προκύπτει ότι στις διατάξεις του άρθρου 25 υπάγονται οι υπάλληλοι, οι οποίοι κατέχουν νόμιμα και δεύτερη έμμισθη θέση με αποδοχές σε άλλον φορέα από αυτόν της οργανικής τους θέσης, οπότε λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών της θέσης τους και το τριάντα τοις εκατό (30%) των αποδοχών της δεύτερης θέσης στην οποία απασχολούνται. Κατά συνέπεια η παρ. 10 του άρθρου 25 του ν.4354/2015, όπου γίνεται αναφορά μόνο σε αποδοχές της κύριας θέσης και της δεύτερης θέσης, σε αντιδιαστολή με τις λοιπές διατάξεις που προβλέπουν ανώτατα όρια αποδοχών και πάσης φύσεως πρόσθετων αμοιβών ή απολαβών , δεν αφορά τους υπαλλήλους που απασχολούνται με συμβάσεις μίσθωσης έργου, δικαιούμενοι έναντι του έργου τους, όχι κατά κυριολεξία αποδοχές αλλά τίμημα ή αμοιβή (681 Α.Κ.,γνι.ΝΣΚ

⁵ενδεικτικάΣΤΕ Ολομ.3299/2014,2090/2015,ΣΤΕ 1617/2015,4135/2015,827/2010,628/2007,2742/2000, ΑΠ 227/2003,229/2003, ΑΠ 892/1992 ΕΕΡΓΔ/1992 (605), ΑΠ 229/2003 Δ/νη 2004/454, ΣτΕ 3765/2004, με εκεί παραπομπή στις υπ' αριθμ. 3754/2002, 1886/2001, 564/2001 αποφάσεις του ΣτΕ

⁶ΣΤΕ2637,4516/2001,750/2006,Α.Π.1343/2005,Γν.ΝΣΚ 379/2009,413/2011,135/2004, 134/2013,581/2012,379/09

581/2012). Εξάλλου, η παρ. 10 του άρθρου 25 του ν. 4354/2015, συνεπεία των σοβαρών δυσμενών επιπτώσεών της, επιβάλλεται να ερμηνεύεται στενώς.

13. Εκ των ανωτέρω, συνάγεται, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, ότι η απασχόληση των υπαλλήλων, των υπαγομένων στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του ν.4354/2015, με συμβάσεις μίσθωσης έργου, σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα αμιγώς από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους ή σε αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα των Ε.Λ.Κ.Ε. Πανεπιστημίων, οι οποίοι κατέχουν οργανικές θέσεις σε διαφορετικούς από τα εν λόγω Α.Ε.Ι. φορείς, α) υπόκεινται στα ανώτατα όρια πρόσθετων αποδοχών ή αμοιβών αφενός της παρ. 2 του άρθρου 104 του Συντάγματος και αφετέρου του άρθρου 41 του ν. 3528/2007 και του άρθρου 28 του ν.4354/2015, που θεσπίζονται για λόγους δημοσιονομικής ισότητας και εξασφάλισης κοινωνικής δικαιοσύνης και β) δεν υπόκεινται στη μείωση των αποδοχών που προβλέπεται στην παρ.10 του άρθρου 25 του Ν.4354/2015 .

Απάντηση

14. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων , επί των τεθέντων ερωτημάτων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα) γνωμοδοτεί, ομοφώνως, ως εξής

Η απασχόληση των υπαλλήλων, των υπαγομένων στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του ν.4354/2015, με συμβάσεις μίσθωσης έργου σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα αμιγώς από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους ή σε αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα των Ε.Λ.Κ.Ε. Πανεπιστημίων, οι οποίοι κατέχουν οργανικές θέσεις σε διαφορετικούς από τα εν λόγω Α.Ε.Ι. φορείς, α) υπόκεινται στα ανώτατα όρια πρόσθετων αποδοχών ή αμοιβών αφενός της παρ. 2 του άρθρου 104 του Συντάγματος και αφετέρου του άρθρου 41 του ν. 3528/2007 και του άρθρου 28 του ν.4354/2015 β) δεν υπόκεινται στη μείωση των αποδοχών που προβλέπεται στην παρ.10 του άρθρου 25 του ν.4354/2015 .

ΘΕΩΡΗΘΙΚΕ

ΑΘΗΝΑ 29-3-2018

Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Χαρλαύτης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Μαρία Βλάστη
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ

